

A HÁZASSÁG FEJLŐDÉSE

A HÁZASSÁG — a nász — a kétneműségből ered. A házasság az ember igazodási válasza e kétneműségre, míg a családi élet az összes ilyen evolúciós és alkalmazkodó igazodás végeredménye. A házasság tartós dolog; nem az élőlénytani evolúció sajátja, de a házasság az alapja minden társadalmi evolúciónak és ezért a valamilyen formában való folyamatos túlélése biztosított. A házasság adta az emberiségnek az otthont, és az otthon jelentti az egész hosszas és nehéz evolúciós küzdelem mindent betetőző dicsőségét.

² Bár a vallási, társadalmi és oktatási intézmények mind alapvető fontosságúak a műveltségi társadalom túléléséhez, *a család a legfőbb polgárosodáshozó tényező.* A gyermek az élet leglényegesebb dolgainak többségét a családjától és a szomszédoktól tanulja meg.

³ A régi idők emberei nem rendelkeztek valami színes polgárosodott társadalmi viszonyokkal, de amijük volt, azt hűségesen és eredményesen továbbadták a következő nemzedéknek. És látnotok kell, hogy a múlt e polgárosodott társadalmainak többsége nagyon kismértékű egyéb intézményi hatás mellett fejlődött, mert az otthon hatékonyan működött. Ma az emberfajta gazdag társadalmi és műveltségi örökséggel rendelkezik, és azt bölcsen és hatékonyan át kell adniuk a soron következő nemzedékeknek. A családot, mint nevelési intézményt fenn kell tartani.

1. A PÁRZÁSI ÖSZTÖN

¹ A férfiak és nők közötti személyiségi szakadék ellenére a nemi vágy elég ahhoz, hogy a faj szaporítása céljából összehozza őket. Ez az ösztön már jóval azelőtt is hatékonyan működött, hogy az emberek megtapasztalták volna az olyan dolgokat, mint amit szerelemnek, odaadásnak vagy házastársi hűségnek neveznek. A nász természetes vonzalom, a házasság pedig annak evolúciós társadalmi folyománya.

² A nemi érdeklődés és vágy az ősi népek körében nem tartozott a meghatározó szenvedélyek közé; ezt ők egyszerűen magától értetődőnek vették. Az egész szaporodási tapasztalás mentes volt a képzeletbeli megszépítéstől. A magasabb fokon polgárosodott népek mindent elemészto nemi szenvedélye főként a fajkeveredések eredménye, különösen ott, ahol az evolúciós természetet a nodfiak és az ádámfiai képzettársító képzelőereje és szépségpártolása ösztönözte. De ezt az andita örökséget az evolúciós fajták

olyan korlátozott mértékben fogadták be, hogy nem sikerült elégséges önuralomra szert tenniük az állati szenvedélyek felett, melyeket a megszerzett fejlettebb nemi öntudat és az erősebb párzási vágyak meggyorsítottak és fokoztak. Az evolúciós emberfajták közül a vörös ember rendelkezett a legmagasabb rendű nemi szabályrendszerrel.

³ ¶ A házassággal összefüggésben a nemi élet szabályozása a következőket mutatja meg:

⁴ 1. A polgárosodott társadalom viszonylagos fejlődése. A polgárosodás egyre nagyobb mértékben követelte meg, hogy a nemi élet hasznos keretek között és az erkölcsöknek megfelelően folyjon.

⁵ ¶ 2. Az andita fajta aránya bármely népben. Az ilyen csoportok körében a nemiség a testi és az érzelmi sajátosságoknak mind a legmagasabb, mind a legalacsonyabb rendű kifejezőjévé vált.

⁶ ¶ A szangik emberfajta természetes állati szenvedéllyel rendelkeztek, azonban a másik nem szépsége és testi vonzereje iránt kevés érdeklődést vagy elismerést mutatnak. Amit nemi vonzerőnek hívnak, az gyakorlatilag hiányzik még a mai fejletlen emberfajtákból is; ezek a nem keveredett népek határozott párzási ösztönrel rendelkeznek, de a nemi vonzódás nem elégséges mértékű ahhoz, hogy a társadalmi szabályozást megkövetelő, komoly gondokat okozzon.

⁷ A párzási ösztön az emberi lények egyik meghatározó hajtóereje; ez az egyetlen olyan érzelem, mely az egyéni kielégülés áruhájában megjelenve eredményesen elcsalja az önző embert odáig, hogy a faj jóléte és fenntartása érdekében magasan az egyéni jólét és a személyes felelősségtől való mentesség szintje fölött működjön.

⁸ A házasság, mint intézmény, a legkorábbi kezdeteitől egészen a legújabb időkig, az ember önmaga átörökítésére való élőlénytani hajlamának társadalmi evolúcióját ábrázolja. A kifejlődő emberi faj megmaradását e faji párzási ösztön megléte biztosítja, egy olyan készlettel, melyet csak közelítőleg lehet nemi vonzalomnak nevezni. Ez az erős élőlénytani készlet minden ezzel kapcsolatos hajlam, érzelem és szokás — legyen az testi, értelmi és társadalmi — ösztönközpontjává válik.

⁹ A vadaknál az élelemellátás volt a kényszerítő erő, de amikor a polgárosodott társadalom elegendő ételment biztosít, a nemi vágy sokszor meghatározó hajlammá válik és ezért mindig társadalmi szabályozást igényel. Az állatoknál az ösztönös időszakos jelleg gyakorol ellenőrzést a párzási hajlam felett, de a cselekedeteit oly nagy mértékben

uraló ember esetében a nemi vágy egyáltalán nem időszakos; ezért válik szükségessé, hogy a társadalom önmérsékletre bírja az egyént.

¹⁰ Egyetlen emberi érzelem vagy késztetés, amennyiben zabolátlan és túlzó, sem képes oly sok rosszat és bajt okozni, mint ez az erős nemi vágy. E késztetés értelmes társadalmi szabályozás alá vonása bármely polgárosodott társadalom esetében a valódi polgárosultság legfőbb megmértetése. A haladó emberiség állandóan növekvő igénye az önmérséklet és a még nagyobb önmérséklet. A titkolózás, az őszintétlenség és a képmutatás elfedheti a nemi problémákat, de megoldásokat nem tud nyújtani, és az erkölcsstan szintjét sem emeli.

2. A KORLÁTOZÓ TABUK

¹ A házasság kialakulásának története egyszerűen a nemi élet társadalmi, vallási és polgári megszorító intézkedéseken keresztül kivitelezett szabályozásának története. A természet nemigen ismeri el az egyéneket; nem ismeri el az úgynevezett erkölcsöket sem; a természet csak és kizárólag a faj szaporodásában érdekelt. A természet ellenállhatatlan erővel ragaszkodik a szaporodáshoz, de semlegesen viszonyul ahhoz, hogy a társadalom az ebből eredő problémákat miként oldja meg, s ezzel az evolúciós emberiség számára egy mindig jelenlévő és komoly problémát okoz. E társadalmi viszály lényege az elemi ösztönök és a fejlődő erkölcsstan közötti örökös háború.

² ¶ A korai emberfajták körében a nemek közötti kapcsolat szabályozása alig vagy egyáltalán nem létezett. És mivel ilyen nemi szabadság volt, ezért nemi kufárkodás sem létezett. Ma a pigmeusoknál és az egyéb visszamaradt csoportoknál nincs meg a házasság intézménye; e népek tanulmányozása révén megismerhetők a fejletlen emberfajták egyszerű szaporodási szokásai. De minden ősi népet mindig a maguk korához tartozó erkölcsi mércék szerint kell tanulmányozni és megítélni.

³ A szabad szerelem azonban sohasem állt sokkal magasabban a buja vadság szintjénél. A társadalmi csoportok formálódásával elkezdtek kialakulni a házassági szabályok és a házastársakra vonatkozó kötelmek is. A nász számos átmeneten keresztül így fejlődött a nemi élet csaknem teljesen szabad állapotából a huszadik század viszonylag teljesen korlátozott nemi életi rendszabályává.

⁴ A törzsi fejlődés legkorábbi szakaszaiban az erkölcsök és a tiltó tabuk igen nyersekek voltak, de távol tartották a két nemet egymástól — ez pedig kedvezett a nyugalomnak, a rendnek és a munkának — és a házasság, valamint az otthon hosszú evolúciója elkezdődött. A nemi szokásokkal összefüggő öltözködés, szépitkezés és vallási szokások

e korai tabukból eredtek, melyek megszabták a nemi szabadságok körét és így később megteremtették az erkölcselenség, a véték és a bűn fogalmát. De sokáig szokás volt a nagyobb ünnepnapokon, különösen május elsején minden nemi étellel kapcsolatos korlátozást feloldani.

⁵ ¶ A nőkre mindig is szigorúbb tabukat határoztak meg, mint a férfiakra. A korai erkölcsök a férjezetlen nőknek ugyanolyan fokú nemi szabadságot engedélyeztek, mint a férfiaknak, de a feleségektől mindig megkövetelték, hogy legyenek hűségesek a férjükhöz. A kezdetleges házasság nem nagyon kurtította meg a férfi nemi szabadságjogait, de a feleség számára a nemi élet szabadsága terén további tabut hozott. A házasság mindig is viselték valamiféle bélyeget, mely a saját nemükön belül külön csoportként megkülönböztette őket, ilyen volt például a hajviselet, a ruházat, a fátyol, az elkülönülés, az ékszerek és gyűrűk.

3. A KORAI HÁZASSÁGI ERKÖLCSÖK

¹ A házasság az élő társadalmi szervezet intézményesített válasza az ember szüntelen szaporodási vágya — az önszaporítás — okozta állandóan meglévő élőlénytani feszültségre. A nász teljesen természetes dolog, és ahogy a társadalom az egyszerűtől az összetettig fejlődött, végbement a nászszal kapcsolatos erkölcsök ennek megfelelő evolúciója, a házastársi intézmény keletkezése is. Ahol a társadalmi evolúció a fejlődés során eljut az erkölcsök keletkezésének szakaszába, ott a házasság mint fejlődő intézmény meg is fog jelenni.

² A házasságnak mindig is volt és mindig is lesz két külön területe: az erkölcsök, a nász külső vetületeit szabályozó törvények, valamint a férfiak és nők egyébként titkos és személyes kapcsolata. Az egyén mindig is lázadt a társadalom által rákényszerített nemi rendszabályok ellen; és ez az oka e korszakos nemi problémának: Az önfenntartás egyéni, de az a csoporton keresztül biztosítható; a társadalom önmaga átörökítését pedig az egyéni késztetésen keresztül biztosítja.

³ A tiszteletben tartott erkölcsöknek bőséges hatalmuk van a nemi vágy korlátozására és szabályozására, amint az minden emberfajánál látható is. A házassági rendszabályok mindig is igaz mutatói voltak az erkölcsök pillanatnyi erejének és a polgári kormányzat működési épességének. De a korai nemi és párvalasztási erkölcsök összefüggéstelen és nyers szabályok tömegét alkották. A házassági szabályokban a szülők, a gyermekek, a rokonok és a társadalom érdekei is összeütközésbe kerülnek. Mindezek ellenére a házasságot felemelő és gyakorló emberfajták természetes úton fejlődve jutottak magasabb szintekre és növekvő létszám mellett maradtak fenn.

⁴ ¶ Kezdetben a házasság a társadalmi helyzet ára volt; feleséggel rendelkezni megkülönböztető jegyet jelentett. A vadember úgy tekintette az esküvőjének napját, mint amellyel belépett a felelősség és a férfiság korszakába. Egykor a házasságot társadalmi kötelezettségnek tekintették; egy másik korban vallási kötelességnek; egy további pedig politikai kötelességnek ahhoz, hogy az állam számára állampolgárokat biztosítsanak.

⁵ Számos korai törzs követelt meg lopási cselekményeket a házasságra való alkalmasság kimutatásához; némely későbbi nép a rabló hadjáratot ügyességi versenyekkel és játékos versengésekkel helyettesítette. Az ilyen versenyek győztesei elnyerték az első díjat — az idény alatti menyasszonyválasztás jogát. A fejjavadászoknál a fiatal férfi addig nem házasodhatott, amíg legalább egy fejre szert nem tett, bár az ilyen koponyák néha megvásárolhatók voltak. A feleségvásárlás gyakorlatának hanyatlásával feleséget rejtvénymegoldó versengésen lehetett kapni, mely szokás még ma is él a fekete ember számos csoportjánál.

⁶ A polgárosodás kibontakozásával bizonyos törzsek a férfiak kitarlásának felmérésére szolgáló nehéz házassági próbák irányítását a nők kezébe adták; így a nők képesek voltak a választott férfinak kedvezni. E házassági próbák között volt vadászat, harc és a családról való gondoskodás képességének megmutatása. A vőlegénytől sokáig megkövetelték, hogy legalább egy évig járjon a menyasszony házához, ott éljen és dolgozzon és bizonyítsa, hogy érdemes az általa áhitott feleségre.

⁷ A feleség képességei közé tartozott az, hogy tudeméreményen dolgozni és gyermekeket szülni. Megkövetelték tőle, hogy adott idő alatt egy bizonyos mezőgazdasági munkát el tudjon végezni. És ha a házasságkötés előtt szült gyereket, akkor annál értékesebbnek tekintették; a termékenységet már igazolta.

⁸ ¶ A gyermekházasságok magyarázata a tény, hogy az ősi népek szegénynek vagy még inkább bűnnek tekintették azt, ha valaki nem házasodott meg; mivel az embernek úgy is meg kell házasodnia, akkor minél előbb, annál jobb. Általános hiedelem volt az is, hogy a meg nem házasodott emberek nem léphettek be a szellemföldre, és ez további ösztönzést jelentett a gyermekházasságok kötésére akár a születéskor és néha még a születés előtt is, feltételezve természetesen a születendő gyermek nemét. Az ősi emberek azt hitték, hogy még a halott embernek is meg kell házasodnia. Az eredeti házasságszerzőket az elhunyt egyedek házasságkötésének nyélbeütéséhez vették igénybe. Az egyik szülő azzal fordult e közvetítőkhöz, hogy a halott fiának és egy másik család halott leányának a házassága ügyében járjanak el.

⁹ A későbbi népeknél a serdülőkor volt az általános házassági időszak, de ez a polgárosodás kibontakozásával egyenes arányban kitolódott. A társadalomfejlődés során már korán megjelentek a férfiak és nők sajátságos és a házasságot elvető rendjei; e rendeket olyan egyének alapították és tartották fenn, akikből hiányzott az egészséges nemi vágy.

¹⁰ Sok törzs megengedte a vezető csoport tagjainak, hogy nemi kapcsolatot létesítsenek a menyasszonnyal azelőtt, hogy a férjének átadták volna. E férfiak mindegyike valamilyen ajándékot adott a lánynak, és innen ered a nászajándék adásának szokása. Némely csoportnál elvárták, hogy a fiatalasszony érdemelje ki a hozományát, mely a menyasszonyi bemutatóteremben nyújtott nemi szolgáltatásaiért kapott ajándékokból állt össze.

¹¹ Némely törzsben a fiatal férfiakat özvegyekkel és idősebb nőkkel házastították össze, és később, amikor e férfiak megözvegyültek, megengedték nekik, hogy fiatal nőket vegyenek el, ezzel biztosítva azt, legalábbis ezt mondták, hogy a szülők egyike se bolonduljon a másikba, mert úgy tartották, hogy bizony ez lett volna a helyzet, ha két fiatal engedtek volna összeházasodni. Más törzsek a nászt a hasonló életkorúak csoportjára korlátozták. A házasságnak bizonyos korcsoportokra való korlátozása vezetett el először a vérfertőzés képzetéhez. (Indiában még ma sincsenek életkori megszorítások a házasság terén.)

¹² ¶ Bizonyos erkölcsi viszonyok közepette az özvegyeségtől nagyon is tartottak, az özvegyeket vagy megölték vagy engedélyezték számukra az öngyilkosságot a férjük sírján, mert úgy tartották, hogy az özvegynek a férjével együtt kell a szellemföldre távoznia. Szinte mindig a túlélő özvegyet vádolták a férje halálával. Némely törzs elevenen elégette őket. Ha egy özvegy életben maradhatott, akkor az élete folyamatos gyászban és elviselhetetlen társadalmi megszorítások közepette telt le, ugyanis az újraházasságot általában nem engedélyezték számukra.

¹³ A régi időkben számos, a mai ember által erkölcsellenesnek tekintett szokást tartottak. A régi idők asszonyait nemritkán nagy büszkeség töltötte el a férjük más nőkkel való kapcsolata miatt. A lányok esetében az erkölcsösség a házasság útjában álló nagy akadály volt; a házasság előtti szülés nagymértékben fokozta a lány feleségként való kívánatos voltát, hiszen a férfi biztos lehetett abban, hogy az ilyen nőben termékeny társra talál.

¹⁴ Sok ősi törzs támogatta a próbaházasságot, mely addig tartott, amíg a nő teherbe nem esett, amikor is megtartották a szokásos házassági szertartást; más csoportok körében az esküvőt mindaddig nem tartották meg hivatalosan, amíg az első gyermek meg nem született. Ha a

feleség meddő volt, akkor a szüleinek vissza kellett őt vásárolniuk, és a házasságot érvénytelenítették. Az erkölcsök megkövetelték, hogy minden párnak legyenek gyermekei.

¹⁵ E kezdetleges próbaházasságok teljesen mentesek voltak a nemi kicsapongásnak még a látszatától is; ezek egyszerűen csak őszinte termékenységpróbák voltak. A szerződő egyének végleges házasságot akkor kötöttek, mielőtt a termékenység biztossá vált. Amikor a mai párok azzal a hátsó gondolattal házasodnak, hogy a kényelmes válást igénybe vehetik majd, ha a házaseletükkel nem lesznek teljesen megelégedve, akkor valójában a próbaházasság egyik formáját gyakorolják, mégpedig azt, amelynek szintje jóval alatta marad a kevésbé polgárosodott elődeik őszinte kalandjájának.

4. HÁZASSÁG A VAGYONI ERKÖLCSÖK MELLETT

¹ A házasság mindig is szorosan kapcsolódott a tulajdonhoz és a valláshoz. A vagyon a házasság megszilárdítója volt; a vallás pedig az erkölcsi összetartója.

² A kezdetleges házasság egy beruházás, egy kockázatos üzleti vállalkozás volt; inkább volt üzleti ügy, mint szerelmi kaland. A régi emberek a csoport előnye és jóléte érdekében házasodtak; minél fogva a házasságokat a csoport tervezte és szervezte, vagyis a pár szülei és az öregek. És hogy a vagyoni erkölcsök hatékonyak bizonyultak a házasság intézményének megszilárdulásában, igazolja az a tény, hogy a házasság állandóbb volt a korai törzseknel, mint számos mai népnél.

³ Ahogy a polgárosodás kibontakozott és a magántulajdon még nagyobb elismerést kapott az erkölcsökben, a lopás súlyos vétséggé vált. A házasságtörést a lopás egy formájának tekintették, a férj tulajdonjoga megsértésének; ez tehát ezért nincs külön megemlítve a korai törvénykönyvekben és erkölcsi szabályokban. A nő az apja tulajdonaként kezdte az életét, aki e jogcímet átadta a nő férjének, és minden elfogadott nemi kapcsolat ezekből a már nagyon korán létezett tulajdonjogokból eredt. Az Őszövség úgy foglalkozik a nővel, mint a vagyon egy formájával; a Korán az ő alsóbbrendűségüket tanítja. A férfinak joga van a feleségét kölcsönadni a barátjának vagy a vendégének, és e szokás bizonyos népek körében még ma is tartja magát.

⁴ A mai nemi féltékenység nem az ember eredendő sajátja; az a fejlődő erkölcsök terméke. Az ősember nem volt féltékeny a feleségére; csak a tulajdonát óvta. Az, hogy a feleségre szigorúbb nemi számadás volt érvényben, mint a férfira, onnan eredt, hogy az asszony házastársi hűtlensége leszármazással és örökséggel járt. A törvénytelen gyermek már a polgárosodott viszonyok terjedésének letele-

jén rossz hírbe került. A házasságtörésért először csak az asszonyt büntették; később az erkölcsök elrendelték a társa megbüntetését is, és hosszú időn keresztül a sértett férjnek vagy a pártfogó apának teljes jogában állt a bűnös férfi megölése. A mai népek őrzik ezeket az erkölcsöket, melyek az íratlan törvény szerint ismerik az úgynevezett becsület ellen való bűnöket.

⁵ Lévén, hogy az erkölcsösség tabu a vagyoni erkölcsök egyik szakaszaként jött létre, először a már házas nőkre alkalmazták, de nem a még hajadon lányokra. Később az erkölcsösséget inkább az apa, mint a kérő követelte meg; a szűzlány az apa kereskedelmi tőkéje lett — ezzel a lány ára magasabb volt. Ahogy az erkölcsösség egyre inkább divatba jött, az lett a szokás, hogy az apa részére menyasszonydíjat kellett fizetni, elismerve ezzel azt a szolgálatot, hogy megfelelően felnevelte a tiszta menyasszonyt a jövődöbéli férj számára. Amint a női erkölcsösség eszméje egyszer már megjelent, olyan erősen gyökeret vert az emberfajtákban, hogy az lett a szokás, hogy szó szerint bezárták a lányokat, ténylegesen is elzárták őket évekre annak érdekében, hogy biztosítsák a szüzességüket. És az újabb rendszabályok és szüzességi próbák maguktól létrehozták a hivatásos nemi kufárok osztályait; ők voltak a visszautasított menyasszonyok, azok a nők, akiket a vőlegény anyja nem talált szűznek.

5. BELHÁZASSÁG ÉS KÜLHÁZASSÁG

¹ A vademberek már nagyon korán megfigyelték, hogy a fajkeveredés javított az utódok mi-nőségén. Nem az volt a helyzet, hogy a beltenyésztés mindig rossz lett volna, hanem az, hogy a vérvonal megújítása aránylag mindig jobb volt; ezért az erkölcsök egyre inkább úgy alakultak, hogy megszigorították a közeli hozzátartozók közötti nemi kapcsolatot. Felismerték, hogy a vérvonal megújítása nagyban fokozza az evolúciós változatosság és fejlődés selejtező lehetőségét. A vérvonal megújításából származó egyedek sokoldalúbbak voltak és jobb túlélési képességekkel rendelkeztek az ellenséges világban; a beltenyésztéshez tartozók, az erkölcsökkel együtt fokozatosan eltűntek. Ez mind lassú fejlődés eredménye volt; a vadak tudatosan nem töprengtek ilyen problémákon. A későbbi és fejlettebb népek viszont igen, és megfigyelték azt is, hogy az általános gyengeség néha a túlzott beltenyésztés eredménye.

² Jóllehet a jó állományra alapozott beltenyésztés néha erős törzsek létrejöttét eredményezte, az örökletes fogyatékkal élő beltenyésztésből származó nyilvánvaló esetek jóval határozottabban befolyásolták az emberek gondolkodását, melynek az lett az eredménye, hogy a fej-

lódó erkölcsök egyre erősebb tabukat alkottak a közeli rokonok közötti mindenféle házasság ellen.

³ ¶ A vallás sokáig hatékony gátja volt a külházasságnak; számos vallási tanítás tiltotta a más hitűekkel való házasságot. A nő rendszerint a belházasság gyakorlatát részesítette előnyben; a férfi pedig a külházasságot. A tulajdon mindig is befolyásolta a házasságot, és néha, annak érdekében, hogy a nemzetség a vagyont megtarthassa, olyan erkölcsök jelentek meg, melyek arra kényszerítették a nőt, hogy az apjuk törzséből válasszanak maguknak férjet. Az ilyen szabályok az unokatestvér-házasságok nagymértékű sokasodásához vezettek. A belházasságok kötését abból a célból is gyakorolták, hogy megőrizték a szakmai titkokat; a jól képzett munkások a szaktudásukat a családon belül akarták tartani.

⁴ ¶ Az elszigetelődő felsőbbrendű csoportok mindig visszatértek a vérrokonságon alapuló nászhoz. A nodfiak több mint százötvenezer éven keresztül az egyik, belházasságot gyakorló nagyobb csoportot alkották. A későbbi idők belházassági erkölceit nagyon erősen befolyásolták az ibolyaszín emberfajta hagyományai, melynél először és szükségképpen a fiú- és a lánytestvérek között kötött házasság. És a fiú- és lánytestvérek közötti házasságok általánosak voltak Egyiptomban, Szíriában, Mezopotámiában és szerte azokon a területeken, melyeket egykor az anditák elfoglaltak. Az egyiptomiak sokáig folytatták a fiú- és lánytestvérek közötti házasság gyakorlatát abból a célból, hogy tisztán tartsák a királyi vért, mely szokás még ennél is hosszabb ideig élt Perzsiában. A mezopotámiaiak körében Ábrahám kora előtt kötelező volt az unokatestvér-házasság; az unokatestvéreknek házassági előjoguk volt az unokatestvéreik esetében. Maga Ábrahám a féltestvérét vette feleségül, de az ilyen egyesüléseket a későbbi zsidó erkölcsök már nem engedélyezték.

⁵ A fiú- és lánytestvérek közötti házasság gyakorlatától való eltávolodás első lépésére a többnejűség erkölcsi szabályai mellett került sor, mert a testvér-feleség kevélyen uralkodott a másik vagy többi feleség felett. Némely törzsi erkölcs tiltotta a halott fiútestvér özvegyének nőül vételét, de megkövetelte az élő fiútestvértől, hogy az eltávozott testvér számára gyermekeket nemzzen. A belházasság bármely formája ellen ható élőlénytani hajlam nem létezik; az ilyen megkötések teljes mértékben a tabu területét jelentik.

⁶ ¶ A külházasság végül azért került túlsúlyba, mert a férfi ezt részesítette előnyben; kintről szerezni feleséget, az a számára a feleség rokonaitól való mentességet jelentette. A megszokottság megvetést szül; így, amint az egyéni választás kezdett meghatározóvá válni a párválasztásban, az

lett a szokás, hogy a törzsen kívülről választottak maguknak társat.

⁷ Számos törzs végül megtiltotta a nemzetségen belüli házasságot; más törzsek bizonyos kasztokra korlátozták annak lehetőségét. A férfinak a maga nemzetségi őseivel rendelkező nővel való házasságkötését tiltó tabu adta meg az első lökést azon szokás kialakulásának, hogy a szomszédos törzsekből raboljanak feleséget. Később a házasságkötést inkább a területi lakóhely, mint a rokonság elvén szabályozták. A belházasság fejlődésében számos lépésre került sor, mire a külházasság új keletű gyakorlata kialakult. Még miután a tabu az egyszerű nép esetében már tiltotta a belházasságot, a főnököknek és királyoknak megengedték, hogy a közeli rokonaikat vegyék el annak érdekében, hogy a királyi vér hígítatlan és tiszta voltát megőrizték. Az erkölcsök a legfőbb uraknak rendszerint engedélyeztek bizonyos mértékű nemi szabadságot.

⁸ A későbbi andita népek jelenlétének sok köze volt ahhoz, hogy a szangik fajták egyre nagyobb kedvet kaptak a törzsükön kívüliekkel való házassághoz. De a külházasság gyakorlata mindaddig nem válhatott egyeduralmódóvá, amíg a szomszédos csoportok meg nem tanultak viszonylagos békében élni egymással.

⁹ Maga a külházasság a béke elősegítője volt; a törzsek közötti házasságok csökkentették az ellenségeskedés mértékét. A külházasság elvezetett a törzsi összhang megerősítéséhez és a katonai szövetségekhez; egyeduralmódó lett, mert nagyobb erőt biztosított; nemzetépítő volt. A külházasságnak nagyban kedveztek az egyre erősödő kereskedelmi kapcsolatok is; a kaland és a felfedezés hozzájárult a házassági kötelek kiterjedéséhez és nagymértékben megkönnyítette a faji műveltségek keresztbevezését.

¹⁰ A faji házassági erkölcsök egyébként megmagyarázhatatlan, belső ellentmondásai nagymértékben ennek a külházassági szokásnak köszönhetőek, melyhez társult az idegen törzsektől való feleségrablás és feleségvásárlás is, melyek mind a különálló törzsi erkölcsök összevegyülését eredményezték. A belházassággal kapcsolatos e tabuk társadalomtani és nem élőlénytani voltát jól példázzák a rokonházassággal kapcsolatos tabuk, melyek a házastárs külföldi szintű rokonságával való kapcsolatokat tiltották, holott az ilyen eseteknek semmiféle vérségi alapjuk nem volt.

6. FAJKEVEREDÉSEK

¹ A világon ma már nincsenek tisztavérű emberfajták. A korai és eredeti evolúciós színes fajtákat a világon ma már csupán két fennmaradt fajta képviseli, a sárga ember és a fekete ember; és még e két emberfajta is erősen keveredett a már kihalt színes népekkel. Jóllehet az úgynevezett

fehér fajta túlnyomórészt az ősi kék embertől származott le, kisebb-nagyobb mértékben minden más emberfajttal is keveredett, sok tekintetben úgy, mint a két Amerika vörös embere.

² A hat színes szangik fajtából három elsőrendű és három másodrendű volt. Bár az elsőrendű emberfajta — a kék, a vörös és a sárga — sok tekintetben felsőbbrendű volt a három másodrendű néphez képest, emlékeztek arra, hogy e másodrendű fajtáknak számos olyan kívánatos vonása is volt, melyek jelentősen javítottak volna az elsőrendű népeken, ha azok a jobb fajtaikat magukba olvasztották volna.

³ A „félvérekkel”, „keverékekkel” és „kevert fajúakkal” szembeni mai előítélet azért támad fel, mert a mai faji keresztezések nagyjából az adott emberfajta igencsak alsóbbrendű fajtái között megy végbe. Akkor is létrejöhetnek nem megfelelő utódok, amikor egyazon emberfajta belül az elfajzott fajták kötnek vegyes házasságokat.

⁴ Ha az Urantia mai emberfajtái képesek volnának megszabadulni az elkorcsosult, közösségellenes, gyengeelméjű és számkivetett egyedektől, akkor kevés ellenvetés hangozna el az emberfajta korlátozott mértékű összeolvadásával szemben. És ha az ilyen fajkeveredésekre több emberfajta legfelsőbb rendű csoportjai között kerülne sor, akkor még kevesebb lenne az ellenvetés.

⁵ A felsőbbrendű és különböző törzsek keresztezése lelteti az új és életrevalóbb fajták teremtésének titkát. És ez igaz a növények, az állatok és az emberi faj esetében is. A keresztezés erősíti az életerőt és növeli a termékenységet. A különféle népek átlagos vagy felsőbbrendű rétegeinek faji keveredése nagymértékben növeli az *alkotó* potenciált, amint az megfigyelhető az Észak-amerikai Egyesült Államok jelenlegi népességénél is. Amikor ilyen nászokra az alacsonyabb vagy alsóbbrendű rétegek között kerül sor, akkor az alkotóképesség csökken, amint az Dél-India mai népeinél is megfigyelhető.

⁶ A fajkeveredés nagymértékben hozzájárul az új sajátosságok hirtelen megjelenéséhez, és ha az ilyen kereszteződés felsőbbrendű fajták egyesülését jelenti, akkor ezek az új sajátosságok egyúttal *felsőbbrendű* vonások is lesznek.

⁷ Mindaddig, amíg a mai emberfajta olyannyira túl vannak terhelve alsóbbrendű és elfajzott fajtákkal, a nagymértékű fajkeveredés igencsak káros lenne, azonban az ilyen kísérletezéssel szemben felhozott ellenvetések többsége inkább társadalmi és műveltségi előítéleteken alapul,

semmint élőlénytani szempontokon. A keresztezett fajták gyakran még az alsóbbrendű törzsek esetében is fejlettebbek lesznek az elődeiknél. A keresztezés azért járul hozzá a faj nemesedéséhez, mert ebben szerepet játszanak a *meghatározó örökletes egységek*. A faji keveredés növeli annak a valószínűségét, hogy a keresztezett fajtában nagyobb számban lesznek jelen a kívánatos *meghatározó örökítő tényezők*.

⁸ ¶ Az elmúlt évszázadok során nagyobb mértékű faji kereszteződés ment végbe az Urantián, mint a korábbi több ezer év alatt. Az emberi fajták keveredésének eredményeként kialakuló nagymértékű összhanghiány veszélye igencsak el van túlozva. A „félvérekkel” kapcsolatos fő problémák társadalmi előítéletekből fakadnak.

⁹ A fehér és a polinéziai fajta vegyítésének Pitcairn-féle kísérlete azért járt viszonylag jó eredménnyel, mert a fehér férfiak és a polinéziai nők viszonylag jó fajtákból valók voltak. A fehér, a vörös és a sárga emberfajta legmagasabb rangú fajtáinak vegyítése azonnal számos új és élőlénytani hatékony sajátosságokat hozna létre. E három nép az elsőrendű szangik fajták közé tartozik. A fehér és a fekete emberfajta keverékei a közvetlen eredményeket tekintve annyira nem kívánatosak, de a mulatt utódok nem kifogásolhatók annyira, mint ahogy azt a társadalmi és a faji előítélet megpróbálja beállítani. Az ilyen fehér-fekete keresztezett fajták a testi adottságaik alapján az emberiség kiváló fajtái, függetlenül attól, hogy némely más szempontból némiképp alacsonyabb rendűek.

¹⁰ ¶ Valamely elsőrendű szangik emberfajtának egy másodrendű szangik fajttal való összeolvadásakor az utóbbi komoly mértékben feljavul az előbbi kárára. És kisebb mértékű tartva — hosszabb időszakokra vonatkoztatva — igen kevés komoly ellenvetést lehet felhozni azzal szemben, hogy az elsőrendű fajták ilyen áldozattal járuljanak hozzá a másodrendű csoportok jobbításához. Élőlénytani szempontból a másodrendű szangik fajták némely tekintetben felsőbbrendűek voltak az elsőrendű fajtákhoz képest.

¹¹ Végül is az emberi fajra leselkedő valódi veszély az, hogy olyan helyzetben találja magát, hogy a különféle polgárosodott népek alsóbbrendű és elfajzott fajtái korlátlanul sokasodnak, és nem az, hogy a faji keveredésből bármiféle veszély fenyegetné.

¹² [Közreadta az Urantián állomásozó Szeráf Vezető.]